

plastic change

Bilag til **beslutningsforslag B85 om en effektiv indsats mod plastforurening 27. april**

Som det fremgår af flere kilder redegjort for i **beslutningsforslag B85 om en effektiv indsats mod plastforurening** er situationen med plastik i miljøet en alvorlig udfordring for hele menneskeheden.

Senest har regeringen offentliggjort, at den vil udarbejde en handlingsplan mod plastik i havet

<http://mfvm.dk/nyheder/nyhed/nyhed/regeringen-laver-national-handlingsplan-mod-plastikforurening/>

Enhver nation må tage ansvar for forureningskilder og uhensigtsmæssig adfærd inden for egne grænser så vel som at tackle udfordringen i global sammenhæng. Det overordnede mål for en ambitiøs indsats mod plastikforurening er forebyggelse af udslip til miljøet. Derudover bør en effektiv indsats mod plastikforurening ses som en økonomisk fordel i form af forretningsmuligheder og færre eksternaliteter ved et forarmet havmiljø.

Det er nødvendigt at se generelt på produktion og forbrug af plastik, da plastik ender i naturen via mange kilder. Det tab af plastik til miljøet, som vi ser i dag, er et resultat af systemfejl som en plastik politik bør søge at rette op på med klare mål. Ved at rette op på dette system er der mange fordele at hente ved sundere miljø for mennesker og dyr samt erhvervs muligheder i innovation og cirkulær økonomi.

I dette notat vil vi fremhæve de punkter vi som koalition ser som de mest presserende og mest effektive indsatsområder:

- Plastik i miljøet er uden tvivl et problem for økosystemet og de services det bidrager med. For at adressere den faktuelle usikkerhed der stadig hersker på området og dermed styrke reguleringsmulighedernes effektivitet bør dokumentation og forskning til fastsættelse af miljøkvalitetsmål og miljøreduktionsmål samt et overvågningsprogram til at følge effekten af de implementerede tiltag prioriteres.
Overvågningsprogrammet skal omhandle plastikpartikler i alle størrelser og gælde både vand-, jord- og luftmiljø, samt fødevarer. Programmet skal omfatte marine-, terrestriske-, og ferskvandsorganismer.
Vi foreslår, at der på Finansloven afsættes midler til at opbygge et nationalt forsknings- og kompetencecenter, der kan fastholde fremdrift for at skabe dette vidensgrundlag. Kun på denne måde kan vi regulere mest effektivt overfor de mange kilder til plastikforurening.
- Indsatsen mod plastikforurening bør indeholde forbrugeroplysning og informationer om alternativer. Indsatsen bør øge den offentlige forståelse af årsagerne og effekterne af plastik i miljøet for at skabe hensigtsmæssige adfærdsændringer. Der bør arbejdes for, at danske kommuner i fremtiden indarbejder reduktionsmål på plastikudledning gennem deres indkøbspolitikker.
- Det skal være nemt for borgerne at gøre det rette for at opnå regeringens reduktionsmål ved at forbruge plastik så det er ressourceeffektivt og under miljøhensyn. Her bør også indtænkes samarbejde med detailhandlen og incitamenter for denne for at deltage. Hvis man tænker pantordninger ind i løsningsmodellen vil en stor del af denne adfærdsændring være selvfinansieret med Dansk Retursystem som model til inspiration.
Det er centralt, at forbrugerne inspireres af, at der er reelle genanvendelsesmuligheder og at kommunernes indsats samordnes på affaldsområdet, så der kommer volumen på mængden af oparbejdet plastik til genbrug, modsat i dag hvor kommunernes forskellige tilgang til

affaldsbehandlingen betyder at der ikke er ordentlige forretningsmuligheder i genbrug af plastik. Dette understøtter arbejdet med omstillingen til en cirkulær økonomi.

- I en seriøs indsats mod plastforurening hører også samtænkning med cirkulær økonomi og ressource effektiv tænkning. Derfor støtter vi EU Kommissionens anbefaling til Danmark om ”at øge indsatsen på områder, hvor der allerede er godt videns grundlag og god praksis. Dette gælder især: Styrkelse af politikker, der skal fremme forebyggelsen af affald og gøre genbrug og genvinding mere økonomisk attraktivt, specielt ved at bevæge sig væk fra forbrænding, for bedre at kunne øge ressourceeffektiviteten. En national plan for genanvendelse af plastik vil øge genanvendelses procent og kvalitet og åbne for et marked med genanvendt plastikmateriale som med den sortering og prioritering der er i dag ikke er mulig.
- Gennem innovation og bedre design kan ovenstående opnås. Derfor skal der udarbejdes retningslinjer for bedre design af fx forbrugerprodukter der tilsættes mikroplastik partikler såsom kosmetik, personlig plejeprodukter eller rengøringsartikler. Regulering af emballage så det opnår størst emballageteknisk effektivitet med mindst muligt ressourcepild er en forretnings- og miljømæssig gevinst. Emballage skal produceres så det passer til genanvendelsessystemet og den efterfølgende økonomi baseret på høj kvalitets genanvendt materiale. Ikke-genanvendelig plastik typer skal udfases til brug i hverdagsprodukter.
- Der skal indtænkes markeds baserede værktøjer som fx udvidet producent ansvar så industrien pålægges ansvar for de produkter, der sættes på markedet i et livscyklus baseret perspektiv, ved bortskaffelse eller indsamling og design
- Vi foreslår, at der oprettes en særskilt pulje med midler til projekter der anviser løsninger på for eksempel plastik i bildæk, vejstriber, fra tekstil og fra hverdagskilder som slid fra produkter i hjemmet, udslip fra fodboldbaner af kunstgræs mm.